"अर्को बुधः कुजोजीवः सोमः शुक्रस्तथैव च। राहुः शनैश्चरश्चैव ज्ञातव्या केतुकुण्डली। अर्कसौम्यान्तरे केतुः कुजजीवान्तरेऽपि च। सोमशुक्रान्तरे केतुराहुसौरान्तरे तथा। दद्यादुत्तरभाद्रादि अष्टाविंशतिऋक्षकम्। त्रीणि त्रीणि च रव्यादौ एकैकम् केतुषु स्मृतम्। जन्मर्क्षात् प्रतिनक्षत्रं जन्माद्यब्दे प्रकीर्त्तिताः"। अयमर्थः यदि २६।२७।१ नक्षत्रेषु जन्म तदा सूर्य्यः प्रथमं वर्षेशः। तदुत्तरं केतुप्रभृतयः शन्यन्ताः२। भरण्यां जन्मनि केतुः प्रथमं वर्षेशस्ततः बुधादयः सूर्य्यान्ताः।३।४।५ ऋक्षेषु बुधः प्रथमवर्षेशः ततः कुजादयः केत्वन्ताः।६।७।८। कुजः प्रथमं ततः केत्वादयः बुधान्ताः। ९ऋक्षे केतुः ततोजीवादयः कुजान्ताः १०।११।२२ऋक्षेषु जीवः ततः सोमादयः केत्वन्ताः। १३।१४।१५। सोमः ततः केत्वादयः जीवान्ताः। १६ऋक्षे केतुः ततः शुक्रादयः सोमान्ताः। १७।१८।१९।ऋक्षेषु शुक्रः ततः राहुप्रभृतयः केत्वन्ताः। २०।२१।०।२२ ऋक्षेषु राहुः ततः केत्वादयः शुक्रान्ताः २३केतुः ततः शन्यादयःराह्वन्ताः।२४।२५।२६ऋक्षेषु शनिः ततः सूर्यादयः केत्वन्ताः। सर्व्वत्र आरोहक्रमानन्तरमवरोहक्रमो ग्राह्यः। एवं द्वादशसु वर्षेषु तेषु पुनः सूर्य्यादीनां वर्षाः। ग्रहाणां फलविशेषस्तु केतुपताकाचक्रोक्तदिशोन्नेयः। अत्र च बहुषु स्थानेषु केतोरवस्थानेन केतुप्राधान्यात् केतुकुण्डलीत्वम्।

केतुधर्म्मन् पु० त्रिगर्त्तेश्वरसूर्य्यवर्म्मानुजे नृपभेदे "केतुधर्म्मा तु तेजस्वी तस्यैवावरजोयुवा। युयुधे भ्रातुरर्थाय पाण्डवेन यशस्विना" भा० आश्व० ७४अ०

केतुपताका केतोः पताकेव। जन्मनक्षत्रभेदेन जन्मावध्येकैकेवर्षेशग्रहविशेषज्ञापके चक्रभेदे सा च पञ्चस्वरायां दर्शिता यथा

"अर्केन्दू कुजसौम्यार्किगुरवः स्युर्यथाक्रमम्। राहुः सर्पो भृगुश्चेति पताकप्रभवा ग्रहाः। वामं केतुपताकायां कृत्तिकादिपरिभ्रमात्। जन्मर्क्षं खेचरे यत्र जन्माद्यब्दास्ततः क्रमात्। आदित्यसौरयोर्वेधो वेधश्चन्द्रसुरेज्ययोः। कुजराह्वोर्ज्ञभृग्वोश्च केतुः किञ्चिन्नविध्यति" फलमाह। "रवेरब्दे मनुष्याणां भवेत् सर्वत्र निष्फलम्। शिरःशूलं ज्वरोगेहदाहो विघ्नः पदेपदे"। र०। "चन्द्रस्याब्दे लभेद्रौप्यं सुवर्णाभरणानि च०। कृषिः फलवती सिद्धिः सर्वत्रान्यैश्च पूज्यते" च०। "संवत्सरे महीजस्य कालादिव बिभेति च। गृहदाहोऽर्थहानिश्च चौरतो राजतोऽपि वा" म०। "बुधस्याब्दे सुशय्यः स्यान्नानादेवाधिपो भवेत्। बु० स्वर्णरौप्यधनं दानं पुण्यकर्मणि मानसम्" बु०। "मन्दस्याब्दे भवेद्दाहो बन्धनादि प्रपीडनम्। धनहानिः प्रहारश्च कलिः स्वजनबन्धुभिः" श०। "नाकनाथगुरोरब्दे बहुलोत्पत्तिसम्पदः। कृष्णलोहितछत्रेण स्तुतो भवति भूतले"। बृ०। राहुकेत्वोः सदा बन्धो नौका विप्लवते जले। व्रणं हस्ते पदे देहे स्थानं कर्त्तुं क्षेमोन च"। रा०के०। "दानवेन्द्रगुरोरब्दे महद्भिर्विभवैर्वृतः। गजाश्ववाहनैर्युक्त उत्साहश्च दिने दिने" शु०। अन्ये तु पठन्ति "रविर्भ्रामयते देशं नरं दुःखसमन्वितम्; सन्तापरोगं शोकञ्च करोति कृशतां तनोः" र०"बहुवित्तसुखं नित्यं बन्धुमित्रसमागमम्। समस्तास्पदसंपूर्णं चन्द्रः कुर्य्यात् दिनेदिने" च०। "मङ्गलोहन्ति सद्भावं क्रूरकर्म्मणि योजयेत्। व्रणं रोगञ्च दुःखञ्च सन्तापञ्च मुहुर्मुहुः" म०। "अर्थलाभं जयं सौख्यं राजपूजाञ्च सम्पदम्; ददाति विपुलां लक्ष्मीं बुधो विद्यां वरश्रियम्"। बु०। "रोगञ्चार्थविनाशञ्च कलहं भुजगाद्भयम्। स्थानत्यागं शनिः कुर्य्याज्जीवनं प्रति संशयम्" श०। "सुवर्णमणिमाणिक्यरत्नादिविपुलं धनम्। कन्यारत्नसमायोगं गुरुः कुर्य्याद् दिने दिने" बृ०। "राहुःशोणितसंस्रावं रोगशोकादिसंकुलम्। विदेशगमनं कुर्य्यात् वह्निवारिभयान्वितम्" रा०। "विग्रहं बन्धुभिः सार्द्धं रोगशोकादिसङ्कुलम्। व्याधिपीड़ां करोत्युच्चैः केतुर्वित्तविनाशनः" के०। "गजाश्ववाहनैर्युक्तं महद्भिर्विभवैर्वृतम्। वराङ्गनासमायुक्तं भृगुः कुर्य्याद्दिने दिने" शु०। "खयुग्मं२० शून्यबाणौ ५०च वसुयुग्मञ्च २८ षट्शरौ ५६। रामाग्नी ३३रामषट्के ६३। च विंशञ्च सप्ततिस्तथा। विंशमेते ऽन्तर्दिवसाः केतावर्कादिषु क्रमात्। शुभानां शोभना ज्ञेया अशुभानामशोभना। शुभानामशुभानाञ्च यत् फलं वत्सरे कृतम्। तत्फलं निर्द्दिशेत् सर्वं तेषामन्तर्दिनेष्वपि। वर्षे वर्षे रवेः स्वीयं प्रथमं दिनविंशकम्। ततश्चन्द्रस्य पञ्चाशदेवं शुक्रान्तमादिशेत्। विधोर्वर्षे विधोः स्वीयं प्रथमं वत्सरे दिनम्। ततो भौमस्य वस्वक्षि एवं रव्यन्तमादिशेत्। कुजस्याब्दे कुजस्यान्तरष्टाविंशं निजं दिनम्। ततो बुधस्य षट्पञ्चाशदेवं चन्द्रान्तमादिशेत्। बुधादीनाञ्च सर्वेषामेवमेव क्रमेण तु। कुर्य्यादन्तर्दशाभागं प्रोक्तया दिनसंख्यया"। ज्यो०त० तल्लेखनप्रकारो दर्शितो यथा